

Comuna Cernica – Balaceanca, Sos. Garii nr.56, Judetul Ilfov, Telefon:021/3807417; Fax:021/3693817
spitalbalaceanca@gmail.com

Cercetare privind implementarea Legii 140/2022 și a procedurii stabilite prin

Ordin 3.423/2.128/2022- modif prin Ordinul nr. 2.692/1.889/2023

Dificultăți, Perspective, Propuneri de îmbunătățire

Prin prisma colaborării profesionale pe care o am de aproximativ doi ani și jumătate cu Spitalul de Psihiatrie Eftimie Diamandescu- Bălăceanca, am întâlnit des situația juridică privind imposibilitatea externării pacienților din cauza inexistenței unui tutore.

Această situație s-a creat în contextul Legii 140/2022 precum și a numeroaselor descinderi derulate de DIICOT la începutul lunii Iulie 2023 în centrele de îngrijiri pentru persoanele cu dizabilități, apărute în presă sub titlul de "Căminele Groazei"¹, aspect ce a dus la aglomerarea spitalelor de psihiatrie cu persoanele scoase din centru până la identificarea unor măsuri de ocrotire sau a unor soluții constând în identificarea unui alt centru de îngrijiri. Acest din urmă aspect a fost dificil de dus la îndeplinire având în vedere dispozițiile Legii nr. 7 din 4 ianuarie 2023², privind susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități, care prevede un plan gradual de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități.

---

¹ <https://romania.europalibera.org/a/azilele-groazei-retrospectiva-ce-s-a-intamplat-cu-reforma/32743869.html>
<https://hotnews.ro/dosarul-azilele-groazei-fratii-godei-si-alte-26-de-persoane-trimisi-n-judecata-dupa-o-investigatie-de-presa-910003>

² <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/263734>

Însă nu acest aspect a format obiectul analizei mele, ci cel privind noua procedură legală de instituire a măsurilor de ocrotire, mai precis partea practică a acesteia.

Având în vedere faptul că, pentru mai mulți pacienți am sesizat fie instanța de judecată, fie autoritatea tutelară care la rândul său a înaintat cererea privind înlocuirea tutorelui către instanță, ca urmare a sesizării pe care i-am adresat-o, prin care semnalam faptul că tutorele nu își îndeplinește îndatoririle, am urmărit parcursul îndelungat și greoi a acestor procese. Mai precis, faptul că, de aproximativ 1 an și jumătate de când cererile au fost înregistrate cauzele pe rolul instanțelor de judecată, cauzele fie nu au avut nici măcar primul termen de judecată acordat, fie se află în lucru la unitățile de parchet.

Acest aspect m-a determinat să iau firul de la capăt și să încerc să aflu care sunt impedimentele care blochează derularea procedurii, sens în care am consultat instituțiile și autoritățile publice care am considerat că pot avea o implicare în acest demers.

Este important să menționez faptul că, un merit major în inițierea acestui demers l-a avut colaborarea avută cu dl Dr Mălinescu Bogdan, care făcând referire la dispozițiile art 24 din Legea 140/2022³, privind faptul că, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități și Consiliul Superior al Magistraturii vor întocmi, la împlinirea unui termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a legii, rapoarte cuprinzând evaluarea impactului acesteia, mi-a indus această dorință de a efectua un studiu similar la nivelul județului Ilfov.

În acest sens, am emis adrese în baza Legii 544/2001, către următoarele autorități și instituții publice: Judecătoria Cornetu (JC), Judecătoria Buftea (JB), Parchetul de pe lângă Judecătoria

---

³ **Articolul 24**

În vederea monitorizării punerii în aplicare a prezentei legi, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități și Consiliul Superior al Magistraturii **vor întocmi, la împlinirea unui termen de 3 ani de la intrarea sa în vigoare, rapoarte cuprinzând evaluarea impactului acesteia**, precum și, **dacă este cazul, propuneri de îmbunătățire a legislației în materie.**

Cornetu (PJC), Parchetul de pe lângă Judecătoria Buftea (PJB), Tribunalul Ilfov (TIF), Serviciul de Medicină Legală Ilfov (SML IF), Centrul de Sănătate Mintală Ilfov (CSML IF), Autoritatea Națională privind Protecția Persoanelor cu Dizabilități (ANPD), Consiliul Superior al Magistraturii (CSM).

În urma analizării răspunsurilor primite de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Cornetu, a rezultat faptul că, de la momentul intrării în vigoare a Legii 140/2022 și până la data de 20.10.2025, la nivelul Parchetului de pe lângă Judecătoria Cornetu s-au înregistrat un număr de **386 de dosare**. De asemenea, din aceeași adresă rezultă faptul că, **rapoartele de evaluare psihiatrică și psihologică** prevăzute ca fiind obligatorii în această procedură, conform dispozițiilor art 938 Cod Procedură Civilă, sunt **efectuate, în principal, de cabinetele private, costurile fiind suportate de persoana care solicită instituirea măsurii de ocrotire, iar perioada medie de întocmire a acestor rapoarte este cuprinsă între 2-6 luni (Anexa 1)**. Corelând aceste date cu cele primite de la Judecătoria Cornetu, conform etapelor procesuale specifice procedurii, reiese faptul că, de la momentul intrării în vigoare a legii și până la data de 11.03.2025 au fost înregistrate **doar** un număr de **184** de dosare și că durata medie de soluționare ar fi de 485 de zile. De asemenea, un aspect important în reprezintă faptul că, dumnealor indică ca **dificultate** în împiedicare soluționării acestor cauze cu celeritate **lipsa relațiilor solicitate de la parchet**, aspect care poate fi observat cu ușurință și prin analiza comparativă a numărului de dosare înregistrate la parchet cu cele înregistrate pe rolul judecătoriei, de unde rezultă faptul că, mai puțin de jumătate au ajuns în instanță (*Anexa 2*). Am revenit cu o nouă adresă pentru a le solicita să indice în câte dintre aceste dosare s-a dispus măsura tutelei și în câte măsura consilierii judiciare, dacă au fost înregistrate cereri de ajutor public judiciar pentru acoperirea costurilor aferente celor doua rapoarte de evaluare, precum și dacă au fost numiți curatori speciali până la

soluționarea dosarelor, conform dispozițiilor art 167 Cod Civil. Conform răspunsului primit, nu reiese cu exactitate în câte dosare s-a dispus măsura consilierii judiciare, ci doar cele privind dispunerea tutelei, care reprezintă majoritatea. Apreciez ca fiind important menționarea expresă a numărului dosarelor în care s-a dispus măsura consilierii judiciare, întrucât multe dintre aceste cauze se finalizează, astfel cum realitatea tristă ne indică, ca rămase fără obiect urmare a decesului persoanei ocrotite, context în care nu putem ca prin scăderea numărului de dosare în care s-a dispus tutela din numărul total al celor soluționate să avem garanția că acestea reprezintă efectiv dosare în care instanța a dispus măsura consilierii judiciare (*Anexa 3*).

Am făcut aceeași analiză și în privința datelor primite de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Buftea, corelându-le cu cele primite de la Judecătoria Buftea, de unde rezultă faptul că, pentru aceeași perioadă de referință, la nivelul Parchetului de pe lângă Judecătoria Buftea s-au înregistrat **532** de dosare, rapoartele de evaluare psihiatrică și psihologică sunt întocmite majoritar în unitățile și cabinetele private, durata medie de întocmire a acestora fiind de 2-3 luni, iar costurile sunt suportate de reclamantii sau tutori. Dificultățile semnalate de dumnealor sunt referitoare la faptul că ”nu au la dispoziție un mecanism de constângere a efectuării acestor evaluări”, fapt ce duce la tergiversarea cauzei. (*Anexa 4*)

Am comparat aceste rezultate cu cele obținute de la Judecătoria Buftea din care rezultă faptul că, doar **266** dintre cauzele înregistrate la parchet au ajuns în instanță, perioada medie de soluționare fiind de 296 de zile, iar dificultățile semnalate sunt referitoare tot la faptul că, părțile depun înscrisurile solicitate de parchet cu întârziere. (*Anexa 5*) La cea de-a doua adresă, mi-au transmis faptul că, măsura tutelei a fost dispusă în 87 de dosare, iar cea a consilierii în niciunul. În ceea ce privește ajutorul public judiciar pentru acoperirea costurilor aferente celor două rapoarte, nu au

identificat astfel de cereri. Situație ce se menține și în privința dispunerii curatei speciale pe parcursul procesului, măsura ce nu a fost dispusă în niciuna dintre cauzele înregistrate. (Anexa 6)

Am adresat o solicitare și Tribunalul Ilfov pentru a încerca să aflu dacă pe rolul instanței de control judiciar sunt înregistrate astfel de cauze, adresându-le întrebări similare precum cele adresate celor două judecătoria, însă din răspunsul obținut reiese că pe lista de obiecte a Tribunalului Ilfov nu se regăsesc astfel de cauze. (Anexa 7)

În continuarea acestor demersuri, m-am adresat Centrului de Sănătate Mintală-Ilfov pentru a identifica dacă efectuează rapoarte de evaluare psihiatrică și psihologică, conform Ordinului nr. 3.423/2.128/2022⁴, iar din răspunsul primit rezultă că nu efectuează astfel de rapoarte întrucât *”nu dispun de timpul necesar efectuării unei expertize”*. (Anexa 8)

Important de precizat este faptul că, prin acest Ordin 3.423/2.128/2022 a fost preluată această evaluare medicală a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale de la rețeaua de medicină legală, astfel cum era anterior și a fost atribuită sistemului de sănătate public sau privat.

Corelând acest răspuns cu punctul de vedere al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate⁵, conform căruia, **serviciile medicale acordate în cazul obligativității reexaminării hotărârilor de punere sub interdicție nu pot fi decontate din Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate**, precum și cu dispozițiile art 6 din Anexa 1 a Ordinului nr. 3.423/2.128/2022, modificat prin Ordinul nr. 2.692/1.889/2023⁶, din care rezultă că:

”Furnizorii de servicii medicale aflați în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate nu încasează sume pentru documentele medicale necesare evaluării și reevaluării medicale în

---

⁴ <https://legislatie.just.ro/public/DetaliiDocument/261627>

⁵ <https://www.crj.ro/wp-content/uploads/2023/03/20230322110050486.pdf>

⁶ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/273997#>

contextul dispunerii, prelungirii, înlocuirii sau ridicării măsurii de ocrotire eliberate potrivit domeniului de competență, în urma serviciilor acordate.”

am constatat faptul că, problema care se pune este, cine plătește pentru aceste rapoarte de evaluare psihiatrică și psihologică, fără de care procedura reexaminării, precum și cea a instituirii unei măsuri de ocrotire, nu se poate desfășura?!

Este posibil ca o unitate sanitară de stat să efectueze rapoartele de evaluare psihiatrică și psihologică, având în vedere că nu sunt încadrate în lista serviciilor ce pot fi decontate de la Casa Națională de Asigurări de Sănătate și nici nu se pot încasa sume direct de la pacienți pentru aceste servicii?! Dacă ar fi posibil, în ce temei legal ar presta această activitatea neremunerată?

Totodată din analiza celor două ordine enumerate anterior, rezultă faptul că, aceste rapoarte de evaluare pot fi efectuate de orice psihiatru sau psiholog, fără a exista un control ierarhic sau posibilitatea avizării acestor rapoarte de vreo comisie superioară.

Pentru a afla care era modalitatea prin care erau efectuate aceste rapoarte anterior, pentru punerea sub interdicție, am solicitat Serviciului de Medicină Legală-Ilfov, un punct de vedere privind durata acestei proceduri precum și cu privire la modalitatea de verificare/control ierarhic a acestor rapoarte, aspect care, conform legislației actuale lipsește cu desăvârșire. Conform răspunsului primit, rezultă faptul că durata pentru efectuarea acestor rapoarte era cuprinsă între 1-2 luni, precum și faptul că, pentru rapoartele emise în rețeaua de medicină legală există posibilitatea unui control ierarhic de specialitate. De asemenea, dintr-un alt răspuns au comunicat faptul că, costurile pentru aceste evaluări erau de 85 de lei pentru rapoartele de evaluare psihiatrică și de 50 de lei pentru cele de evaluare psihologică, totalizând 135 de lei. (*Anexa 9*)

În prezent aceste costuri sunt estimate la un total de 2.000 de lei, costuri care, astfel cum rezultă din analiza făcută, nu pot fi suportate nici prin cererile de ajutor public judiciar, fie din cauza faptului că sunt considerate evaluări și **nu expertize** (conf art 6 lit b din OUG 51/2008) sau fie din prisma faptului că, petentul nu este persoana ocrotită ci aparținătorul acestuia, aspect care la nivel legislativ împiedică acordare acestei măsuri de sprijin.

Un ultim demers făcut a fost către cele două instituții care, conform art 24 din Legea 140/2022 ar fi trebuit să facă rapoarte cuprinzând evaluarea impactului, sens în care m-am adresat atât Consiliului Superior al Magistraturii (*Anexa 10*) cât și Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități. (*Anexa 11*)

Prin adresa din 24.11.2025 Consiliul Superior al Magistraturii ne-a înaintat Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr 148 din 13 Noiembrie 2025, care redă datele centralizate la nivel național.

Analizând datele regăsite în raport, precum și cele rezultate din analiza proprie, constat faptul că, scopurile urmărite prin legiferarea Legii 140/2022, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale a României nr 601/2020, nu au fost atinse, prin prisma faptului că, în practica măsura consilierii judiciare a fost dispusă într-un număr extrem de redus de cazuri (din 11.579 cauze de reexaminare soluționate la nivel național în doar 90 dintre aceste dosare/ iar din cele 9721 de cauze soluționate la nivel național având ca obiect tutelă/consiliere judiciară doar în 152 din aceste cauze).

Din păcate, până la acest moment nu am primit un răspuns din partea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități.

Concluzionând, situația critică a persoanelor care se află în nevoie și necesită reexaminarea punerii sub interdicție sau instituirea unei măsuri de ocrotire, nu poate fi remediată până nu stabilim cine plătește aceste rapoarte de evaluare psihiatrică și psihologică, dacă sunt eficiente cele două Ordine prin care rapoartele de evaluare pot fi întocmite de orice furnizor privat de servicii psihiatrice sau psihologice, dacă ele sunt în interesul persoanei ocrotite, prin raportare la costurile mari comparativ cu cele anterioare, dacă putem avea garanția unui raport de evaluare imparțial și obiectiv întocmit de un furnizor privat care este angajat de persoana interesată, dacă ne oferă acel raport de evaluare garanția îndestulătoare astfel încât legea să nu prevadă posibilitatea unui control ierarhic de specialitate și dacă pentru persoanele internate în spitalele de psihiatrie, care așteaptă îndelung să li se soluționeze cauzele, există vreo soluție privind întocmirea acestor rapoarte?!

În măsura în care materialul pus la dispoziție vă va stârni interesul, îmi manifest disponibilitatea pentru a contribui la orice demers privind îmbunătățirea legislației actuale, care, ca o concluzie finală, este blocată.

Pentru orice informații suplimentare și sprijin în derularea demersurilor legale vă rugăm să ne contactați pe adresa de mail av.laurentiutudorache@gmail.com , tel 0764376537.

ÎNTOCMIT,

Av Laurențiu TUDORACHE